

fætte Pris paa. Jeg beklager, siger jeg, at de ikke have stillet sig saaledes, at en saadan fælles Forhandling er bleven mulig, thi det vilde have givet mig Naab om, at Sagen vilde være kommen hertil i en anden Skikkelse og saaledes, at den ikke med Tyde kunde have været gjort til Gjenstand for en saadan Kritik som den, vi have hørt fra den ærede Taler, der nu satte sig. Det forekommer mig dog, at han har været noget streng imod Forslaget, og at hans Motivering af hans Modstand imod det ikke var ganske konsekvent. Han sagde nemlig først og begyndte det efter min Mening fuldkommen rigtigt, at der ikke nu vilde være den Fare tilstede for Benyttelsen af Kvakfælvere, Løge-Roner eller Mænd; hvad man nu vil kalde dem, som tidligere, og at der navnlig ikke vilde blive Tale om deres Benyttelse, efter at denne Lov var udkommen, mere end der allerede er; men senere kom han til at sige, at der vilde strømme en hel Del Personer ind paa denne Lægevei, og han nævnte en Klasse af Befolkningen, som han nærmest troede vilde aspirere til denne Slags Lægevirksomhed. Jeg tror ikke, at disse tvende Udtalelser staa i Harmoni med hinanden; jeg tror, ikke, at der vil blive flere Kvakfælvere, end der nu er; jeg haaber, at deres Antal vil blive meget mindre, og navnlig af den Slags, som det vilde være godt, at Befolkningen blev fri for. Jeg vilde kun ønske, at Forslaget gik i den Retning, som en af Forslagsstillerne nævnte ved Sagens 3die Behandling, idet han udtalte, at man havde til Hensigt derved at ophæve de Bestemmelser i den bestaaende Lovgivning, som kunne udlægges og fortolkes paa en Maade, der er aldeles urimelig haard imod dem, som virkelig ved en Række af Kjendsgjerninger have vist, at de ere i Besiddelse af en medfødt Gave til at kunne helbrede og hjælpe deres Medmennesker i visse Sygdomstilfælde. Jeg beklager, som sagt, at man ikke har givet Lovforslaget en saadan Affattelse. Det har vistnok ikke, hvad der ogsaa tydelig er udtalt af de ærede Forslagsstillere i det andet Thing, været deres Hensigt, at det hele skulde blive til Strid; og at der skulde fremstaa nye Læger, som skulde være de allerede bestaaende sideordnede; det har vistnok langt fra ligget i deres Tanke. De ere vistnok ligesom hele Befolkningen enige om, at paa dette Omraade maa der være Sikkerhedsforanstaltninger, som det Offentlige ikke alene er berettiget, men forpligtet til at vedligeholde. — Det maa maaske være mig tilladt i Forbigaaende at indkaste en Bemærkning angaaende et Punkt, som strengt taget ikke hører til denne Lov, men dog staa i nær Forbindelse med det Offentliges Omhu for at sikre mod, at der sker Noget, der kan have en skadelig Indflydelse paa Menneskenes Sundhed. Jeg tror nemlig, at de Kontrolforanstaltninger, vi have, i een Henseende ikke ere betryggende eller i alt Fald ikke anvendes paa en saadan Maade, at de svare til Diemebet.

For det Første har jo Forhandlingen af de saakaldte Universallægemedler, som udfkriges saa meget i Bladene, saa vidt mig meddelt, fundet Udgang til selve Apothekerne og det maa dog vistnok være høist tvivlsomt, om de høre til den Slags Ting, som det Offentlige skulde tage under sin Beskyttelse. Dette være nu imidlertid, som det være vil. Men dernæst er det mig meddelt, at, naar der skal foretages Visitation, naturligvis en lægevidenskabelig Undersøgelse af Medicinalvarerne paa et Apothek, bliver den vedkommende Mand underrettet derom nogen Tid forveien, og der skal da ikke saa sjældent foregaa Ting, som ere af den Natur, at de i høi Grad svække Betydningen af den hele Visitation, navnlig derved, at de paa-gjældende Apothekere faae sig overdraget Medicamenter fra et andet Sted til Laan og saa sende dem tilbage efter Visitationen. Det er mig meddelt af Folk, som ere meget inde i disse Sager, og hvis Troværdighed jeg ikke har Grund til at betvivle. Dette var blot en Hensigt til den ærede Indenrigsminister. — Med Hensyn til selve den Sag, som foreligger, forekommer det mig dog, at den Fremgangsmaade, som den sidste ærede Taler sluttede med at anbefale, nemlig at ende Sagen med en motiveret Dagsorden, naar vi have hørt den ærede Minister, er rigelig brat. Lands-thinget har for saa Nar tilbage beskæftiget sig med samme Sag, om ikke ganske i samme Skikkelse, og det forekommer mig, at Forhandlingerne den Gang være af den Art, at de synes at godtgjøre, at den overveiende Stemning i Landsthinget var imod denne Tanke. Jeg anser det, saavidt jeg har kunnet følge Forhandlingerne — jeg var nemlig ikke dengang Medlem af Thinget — for at være en Stæffe af sammenstødende tilfældige Omstændigheder, som medførte, at Sagen saldt paa det Standpunkt, den saldt paa. Jeg tror derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at sende Sagen i et Udvalg og skænke den den Overveielse i Forening med den ærede Minister, som den har Krav paa. De Forhold, som ere tilstede, ere ingenlunde tilfredsstillende. Vel er Lægernes Antal større og Udgangen til Lægehjælp ganske anderledes let nu, end det var Tilfældet for en Menneskealder eller en halv Menneskealder tilbage, men det er dog virkelig forbundet med stor Vanskelighed og mange Bekostninger og Ulemper i Provindserne at faae fat paa en Læge. Jeg taler naturligvis ikke om Kjøbenhavn og Byerne, thi der have vi Lægehjælp overalt ved Haanden; men noget anderledes forholder det sig paa Landet, og med al Agtelse for vor Lægestand tror jeg dog, at der er mange Exempler, som ere af den Bestaaenhed, at man ikke kan undre sig over, at Befolkningen ikke gennemgaaende har en saa grundmuret Tillid til Lægernes Useilbarhed i Henseende til at bedømme og helbrede Sygdomme, som det synes at være forudsat. Naar en Læge, til hvem man har henvendt sig, behandler en Sygdom paa een Maade